

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 19 sierpnia 2022 r. w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2022/2023
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny w „Formule 2023” oraz w „Formule 2015”
<i>Przedmiot:</i>	Wszystkie przedmioty
<i>Termin egzaminu:</i>	Termin główny - maj 2023 r. Termin dodatkowy - czerwiec 2023 r. Termin poprawkowy - sierpień 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	19 sierpnia 2022 r.

Na podstawie art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹, zwanej dalej „ustawą”, podaję informację o szczegółowych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania **egzaminu maturalnego** do potrzeb:

- 1) zdających ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- 2) osób, o których mowa w art. 165 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe*² (tj. cudzoziemców)
- 3) zdających - obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa³.

1. Dostosowanie **form** egzaminu maturalnego polega na przygotowaniu odrębnych arkuszy dostosowanych do potrzeb i możliwości zdających.
2. Dostosowanie **warunków** przeprowadzania egzaminu maturalnego polega między innymi na:
 - 1) zminimalizowaniu ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym zdającego
 - 2) zapewnieniu zdającemu miejsca pracy odpowiedniego do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych
 - 3) wykorzystaniu odpowiedniego sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych
 - 4) odpowiednim przedłużeniu czasu przewidzianego na przeprowadzenie egzaminu maturalnego
 - 5) ustaleniu zasad oceniania rozwiązań zadań wykorzystywanych do przeprowadzania egzaminu maturalnego, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2 ustawy, uwzględniających potrzeby edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne zdającego
 - 6) zapewnieniu obecności i pomocy w czasie egzaminu maturalnego nauczyciela wspomagającego zdającego w czytaniu lub pisaniu⁴ lub specjalisty odpowiednio z zakresu danego rodzaju niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, jeżeli jest to niezbędne do uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym lub pomocy w obsłudze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych.
3. Możliwe sposoby dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego dla poszczególnych grup zdających wskazane są w:
 - 1) **Tabelach 1.1-1.20** - dla egzaminu maturalnego w Formule 2023
 - 2) **Tabelach 3.1-3.20** - dla egzaminu maturalnego w Formule 2015.

¹ [Dz.U. z 2021 r. poz. 1915, z późn. zm.](#)

² [Dz.U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.](#)

³ [Dz.U. poz. 583, z późn. zm.](#)

⁴ Pomoc nauczyciela wspomagającego może obejmować (a) tylko czytanie, (b) tylko pisanie, (c) czytanie i pisanie - w zależności od potrzeb. W każdym przypadku przebieg egzaminu musi być rejestrowany za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk.

4. Zdający uprawnieni do dostosowania:

Lp.	Zdający:	Dostosowanie		Podstawa (dokument)
		formy	warunków	
1.	posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność	tak ⁵	tak	orzeczenie ⁶
2.	posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym	nie	tak	orzeczenie
3.	posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania	nie	tak	orzeczenie
4.	chory lub niesprawny czasowo oraz zdający z chorobami przewlekłymi	nie	tak	zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza
5.	posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, w tym: z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią	nie	tak	opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej ^{7 8 9 10}
6.	który w roku szkolnym 2022/2023 był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na: a. trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą b. zaburzenia komunikacji językowej	nie	tak	pozytywna opinia rady pedagogicznej

⁵ Z zastrzeżeniem pkt 7.2.

⁶ Orzeczenie wydane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1743, z późn. zm.).

⁷ Opinia o specyficznych trudnościach w uczeniu się wydana przez zespół opiniujący publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, albo niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym niepublicznej poradni specjalistycznej, spełniającej warunki, o których mowa w art. 127 ust. 11 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.), tj. założonej zgodnie z art. 168 tej ustawy oraz zatrudniającej pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Zgodnie z przepisami: § 6a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. poz. 562, z późn. zm.), § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 843, z późn. zm.), § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. poz. 1534) oraz § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. poz. 733), opinia poradni może być wydana uczniowi nie wcześniej niż po ukończeniu III klasy szkoły podstawowej i nie później niż do ukończenia szkoły podstawowej. Opinia wydana po ukończeniu III klasy szkoły podstawowej zachowuje swoją ważność na egzaminach na kolejnych etapach edukacyjnych. Jednocześnie na wniosek nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzących zajęcia z uczniem w szkole i po uzyskaniu zgody rodziców albo pełnoletniego ucznia lub na wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia opinia może być wydana także uczniowi szkoły ponadgimnazjalnej lub ponadpodstawowej. Wniosek wraz z uzasadnieniem należy złożyć do dyrektora szkoły, który - po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej - przekazuje wniosek wraz z uzasadnieniem oraz opinią rady pedagogicznej do poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, i informuje o tym rodziców albo pełnoletniego ucznia.

Lp.	Zdający:	Dostosowanie		Podstawa (dokument)
		formy	warunków	
	c. sytuację kryzysową lub traumatyczną			
7.	o którym mowa w art. 165 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. <i>Prawo oświatowe</i> (cudzoziemiec), któremu ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu	nie	tak	pozytywna opinia rady pedagogicznej
8.	obywatel Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	tak	tak	pozytywna opinia rady pedagogicznej
9.	z zaburzeniem widzenia barw	tak	nie	zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza

5. Zaświadczenie o stanie zdrowia, o którym mowa w pkt 4.4. oraz 4.9., lub opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, o której mowa w pkt 4.5., przedkłada się wraz z deklaracją. W sytuacjach losowych zaświadczenie lub opinia mogą być przedłożone w terminie późniejszym, niezwłocznie po otrzymaniu dokumentu.
6. Opinia rady pedagogicznej, o której mowa w pkt 4.6., 4.7. i 4.8., jest wydawana na wniosek:
 - 1) nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem w szkole, po uzyskaniu zgody rodziców albo pełnoletniego ucznia, lub
 - 2) rodziców albo pełnoletniego ucznia.
7. Odrębnych arkuszy egzaminacyjnych nie przygotowuje się dla:
 - 1) zdających wymienionych w pkt 4.2.-4.7.
 - 2) zdających wymienionych w pkt 4.8. - w zakresie arkuszy na poziomie rozszerzonym lub dwujęzycznym
 - 3) absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim.
8. Dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel jest zobowiązany do zapoznania uczniów i ich rodziców z możliwymi sposobami dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego nie później niż do 28 września 2022 r. W przypadku uczniów - obywateli Ukrainy, którzy rozpoczęli naukę po 30 września 2022 r., powinno to nastąpić niezwłocznie po zgłoszeniu przez nich woli przystąpienia do egzaminu maturalnego w 2023 r.
9. Rada pedagogiczna, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego, wskazanych w **Tabelach 1.1-1.20** lub

w **Tabelach 3.1-3.20**, wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu maturalnego dla danego ucznia lub absolwenta. Wyjątek od tej zasady stanowią absolwenci chorzy, niesprawni czasowo lub posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, którzy ukończyli szkołę we wcześniejszych latach. W przypadku tej grupy zdających sposób lub sposoby dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu maturalnego do ich potrzeb i możliwości, spośród możliwych sposobów określonych w **Tabelach 1.1-1.20** lub w **Tabelach 3.1-3.20**, wskazuje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego.

10. **W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych** dyrektor szkoły, na wniosek rady pedagogicznej, może wystąpić do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej z wnioskiem o wyrażenie zgody na przystąpienie ucznia lub absolwenta do egzaminu maturalnego w **warunkach** dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, **nieujętych w niniejszym komunikacie**. Wniosek powinien być uzasadniony i potwierdzony stosownymi dokumentami. Uzgodnienia pomiędzy dyrektorem szkoły a dyrektorem okręgowej komisji egzaminacyjnej odbywają się w formie pisemnej nie później niż do 10 lutego 2023 r. Jeżeli konieczność przyznania dostosowań, o których mowa powyżej, nastąpi po tym terminie, stosowne uzgodnienia muszą zostać przeprowadzone niezwłocznie po uzyskaniu przez dyrektora szkoły informacji o potrzebie takich dostosowań.
11. Do 10 lutego 2023 r. dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje na piśmie (załącznik 4b w *Informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu maturalnego obowiązującej w roku szkolnym 2022/2023*) ucznia lub absolwenta o wskazanych sposobach dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu maturalnego do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych.¹¹ W przypadku uczniów - obywateli Ukrainy, którzy rozpoczęli naukę po 30 września 2022 r., informacja ta powinna zostać przekazana w terminie umożliwiającym złożenie deklaracji przystąpienia do egzaminu do 15 marca 2023 r.¹²
12. Uczeń/absolwent składa oświadczenie o korzystaniu albo niekorzystaniu ze wskazanych sposobów dostosowania, o których mowa w pkt 11., nie później niż do 15 lutego 2023 r. (jako oświadczenie w załączniku wymienionym w pkt 11.). Uczeń - obywatel Ukrainy składa oświadczenie w terminie 3 dni roboczych od uzyskania informacji, o której mowa w pkt 11.
13. Jeżeli konieczność dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu maturalnego wystąpi po 10 lutego 2023 r., dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje niezwłocznie na piśmie ucznia albo absolwenta o wskazanym sposobie lub sposobach dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu

¹¹ W przypadku: (a) absolwenta, którego szkoła została zlikwidowana lub przekształcona, (b) osoby, która uzyskała lub uzyska świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego na podstawie egzaminów eksternistycznych oraz (c) osoby, która posiada świadectwo lub inny dokument wydany za granicą lub której wykształcenie średnie lub średnie branżowe zostało potwierdzone zgodnie z art. 93a ustawy o systemie oświaty, odpowiednio: dyrektor OKE, dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje na piśmie tego absolwenta lub tę osobę o wskazanym sposobie lub sposobach dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu maturalnego do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych do 31 marca 2023 r. Ten absolwent lub ta osoba składa oświadczenie o korzystaniu albo niekorzystaniu ze wskazanych sposobów dostosowania nie później niż do 5 kwietnia 2023 r.

¹² Informację można przekazać np. w postaci Tabeli 1.19 (w tłumaczeniu na język ukraiński - załącznik 30. do *Informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu maturalnego obowiązującej w roku szkolnym 2022/2023*) z zaznaczonymi przyznanymi sposobami dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu.

maturalnego.

Dyrektor szkoły informuje niezwłocznie dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej o konieczności dostosowania **formy** przeprowadzania egzaminu maturalnego dla danego ucznia lub absolwenta i przekazuje jego dane osobowe.

14. Przystąpienie do egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do potrzeb i możliwości absolwenta zapewnia przewodniczący zespołu egzaminacyjnego.
15. Egzamin maturalny powinien odbywać się w oddzielnej sali, jeżeli zdający korzysta z co najmniej jednego z następujących dostosowań:
 - 1) korzystanie z urządzeń technicznych
 - 2) korzystanie z płyty CD z dostosowanym nagraniem w przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego
 - 3) udział nauczyciela wspomagającego (członka zespołu nadzorującego) w czytaniu i/lub pisaniu
 - 4) czas przedłużony o dodatkowe przerwy.
16. Gdy do przystąpienia do egzaminu maturalnego w oddzielnej sali uprawnionych jest dwóch lub więcej absolwentów w danej szkole, którym przysługują różne sposoby dostosowania, możliwe jest przeprowadzenie egzaminu dla wszystkich tych absolwentów w jednym pomieszczeniu, pod warunkiem że przebieg egzaminu nie będzie zakłócony dla żadnego z tych zdających. Wyjątek stanowi sytuacja, w której dostosowanie dotyczy zdających egzamin z różnych języków obcych.
17. Jeżeli zdający korzysta z pomocy nauczyciela wspomagającego w czytaniu i/lub pisaniu, przebieg egzaminu maturalnego musi być rejestrowany za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk. Zapis dźwiękowy stanowi integralną część pracy egzaminacyjnej.
18. Nauczyciel wspomagający lub specjalista z zakresu danego rodzaju niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym może wchodzić w skład zespołu nadzorującego jako jeden z nauczycieli.
19. Jeżeli do części pisemnej egzaminu maturalnego z danego języka obcego nowożytnego, języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego przystępuje absolwent, który korzysta z dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego polegającego na obecności i pomocy nauczyciela wspomagającego, w skład zespołu nadzorującego przebieg części pisemnej egzaminu maturalnego w danej sali egzaminacyjnej zamiast jednego z nauczycieli może wchodzić nauczyciel danego języka będący nauczycielem wspomagającym.
20. Zasady przeprowadzania części pisemnej egzaminu maturalnego dla osób korzystających z komputera lub pomocy nauczyciela wspomagającego określone są w *Informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu maturalnego obowiązującej w roku szkolnym 2022/2023*.
21. W przypadku absolwenta posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawności sprzężone¹³ istnieje możliwość skorzystania z dostosowań przewidzianych dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności. Dostosowanie takie wymaga pisemnego porozumienia dyrektora szkoły z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej do 10 lutego 2023 r. Wniosek dyrektora

¹³ O niepełnosprawnościach sprzężonych mówimy, gdy u zdającego niesłyszącego lub słabosłyszącego, niewidomego lub słabowidzącego, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną albo z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, występuje co najmniej jeszcze jedna z wymienionych niepełnosprawności.

szkoły w tej sprawie powinien być uzasadniony i potwierdzony stosownymi dokumentami.

22. W przypadku egzaminu maturalnego z informatyki w Formule 2015 przedłużenie czasu trwania egzaminu o 30 minut dotyczy obu części arkusza egzaminacyjnego łącznie. Rada pedagogiczna, w porozumieniu ze zdającym, wskazuje czas przedłużenia pracy z arkuszem egzaminacyjnym w części I i/lub części II (np. 15 minut + 15 minut albo 10 minut + 20 minut), przy czym możliwe jest wskazanie, że przedłużenie czasu trwania egzaminu zostanie w całości (tj. nie więcej niż 30 minut) wykorzystane tylko w jednej z części arkusza, np. w części II. Jeżeli zdający korzysta z przedłużenia czasu egzaminu maturalnego z informatyki w I części arkusza, czas rozpoczęcia części II egzaminu przesuwa się odpowiednio.
23. W szczególnych przypadkach wynikających ze stanu zdrowia lub niepełnosprawności zdającego, za zgodą dyrektora właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej, egzamin maturalny może być przeprowadzony w innym miejscu niż szkoła (np. w domu). Zgodę na przeprowadzenie egzaminu w innym miejscu niż szkoła dyrektor właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej może wyrazić na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły - przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego w danej szkole - albo na udokumentowany wniosek absolwenta, złożony nie później niż 6 marca 2023 r., a w przypadku osób składających deklarację dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej - nie później niż w dniu złożenia tej deklaracji. Jeżeli konieczność przyznania dostosowania, o którym mowa powyżej, nastąpi po ww. terminie, stosowne uzgodnienia muszą zostać przeprowadzone niezwłocznie po uzyskaniu przez dyrektora szkoły informacji o potrzebie takiego dostosowania.
24. Dyrektor szkoły zamawia w Systemie Informatycznym Obsługującym Egzaminy Ogólnokształcące (**SIOEO**):
- 1) arkusze w dostosowanych formach
 - 2) arkusze dla nauczycieli wspomagających
 - 3) płyty CD do arkuszy standardowych z języka obcego nowożytnego z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
- Wyjątek od powyższej zasady stanowią arkusze dla zdających z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz dla zdających z zaburzeniem widzenia barw oraz zestawy zadań egzaminacyjnych do części ustnej dla zdających z zaburzeniem widzenia barw - w ich przypadku dyrektor szkoły przesyła (do 10 lutego 2023 r.) pisemne zamówienie na arkusz w formie dostosowanej do potrzeb zdającego z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub zdającego z zaburzeniem widzenia barw lub na zestawy zadań egzaminacyjnych do części ustnej dla zdających z zaburzeniem widzenia barw do dyrektora właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej (por. pkt 21.).
25. Absolwenci, którzy ze względu na niepełnosprawność lub stan zdrowia trwale nie posługują się mową, są zwolnieni z części ustnej egzaminu maturalnego (art. 44zzg ust. 2 ustawy). Zwolnienie następuje na podstawie dokumentu (np. orzeczenia o niepełnosprawności, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, zaświadczenia lekarskiego, opinii rady pedagogicznej), który ze stosownym wnioskiem dyrektor szkoły przekazuje do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej do 10 lutego 2023 r.
26. Absolwenci niesłyszący są zwolnieni z części ustnej egzaminu z języka obcego nowożytnego.

EGZAMIN MATURALNY W FORMULE 2015

 Tabela 3.1	Uprawnieni do dostosowania	Zdający z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera
	Podstawa uprawnienia	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	Oznaczenie arkusza	E*-200

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w _____ sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Obecność w sali osoby niezbędnej do uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym i/lub do obsługi potrzebnego sprzętu, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.
2. Przygotowanie wypowiedzi z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego na piśmie.
Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy zdający nie jest w stanie sformułować wypowiedzi ustnej.
3. Uzupelnienie lub zastąpienie wypowiedzi ustnej zapisem sporządzonym przez zdającego.
4. Przekazanie wypowiedzi ustnej przez nauczyciela wspomagającego, który rozumie wypowiedź zdającego, jeżeli w toku edukacji zdający został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem.

5. A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).
2. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego - nie więcej niż o 15 minut.

6. Zastosowanie przekazanych przez OKE zasad oceniania wypowiedzi uwzględniających dysfunkcję.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w **OSIOEO** sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Dostosowane arkusze egzaminacyjne.
Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) - por. Tabela 4.
Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
2. Obecność w sali osoby niezbędnej do uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym i/lub do obsługi potrzebnego sprzętu (może być członkiem zespołu nadzorującego), w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.
3. Pomoc nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego) przy odczytywaniu poleceń i tekstów i/lub przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego, jeżeli w toku edukacji zdający został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem.
5. Pisanie pracy na komputerze, jeżeli w toku edukacji zdający został wdrożony do tej formy pracy.

Dostosowanie możliwe wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny odpowiedzi do zadań w arkuszu egzaminacyjnym LUB gdy absolwent posługuje się alternatywnymi i wspomagającymi metodami komunikacji.

	Uprawnieni do dostosowania	Zdający słabosłyszący ¹³
	Podstawa uprawnienia	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
Tabela 3.2	Oznaczenie arkusza	W przypadku dostosowań opisanych w pkt 1 i 2b: E*- 300 W przypadku dostosowania opisanego w pkt 2a: E*- 100
Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>ustna</u>		
(dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletni ego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Korzystanie z urządzeń technicznych odpowiednich do wady słuchu.		
2. A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym). B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego - nie więcej niż o 15 minut.		
3. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności surdopedagoga, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. Specjalista ten nie może być członkiem zespołu przedmiotowego.		
4. Zastosowanie przekazanych przez OKE zasad oceniania odpowiedzi uwzględniających dysfunkcję.		
Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>pisemna</u>		
(dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletni ego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Arkusze standardowe ze wszystkich przedmiotów (z wyjątkiem języków obcych nowożytnych) na poziomie podstawowym i rozszerzonym z dostosowaniem polegającym na przedłużeniu czasu trwania egzaminu nie więcej niż o 30 minut. <i>Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga kolejnego przedłużenia) - por. Tabela 4.</i>		
2. W przypadku języków obcych nowożytnych - wybór <u>jednej z poniższych opcji</u> . a) Arkusze standardowe z języka obcego nowożytnego z możliwością korzystania z urządzeń technicznych odpowiednich do wady słuchu zdającego (słuchawki). <i>W przypadku wyboru tej opcji zdającemu obligatoryjnie przyznawana jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie. Czas trwania egzaminu w tym przypadku powinien być przedłużony o 30 minut (przedłużenie nie jest uwzględnione na stronie tytułowej arkusza, należy uwzględnić je na poziomie szkoły). Zgodnie z pkt 15., zdający przystępuje do egzaminu w oddzielnej sali.</i> b) Arkusze egzaminacyjne z języka obcego nowożytnego dostosowane do dysfunkcji zdającego na podstawie arkuszy standardowych (bez zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu). <i>Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) - por. Tabela 4.</i>		

¹³ Osoby mające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w którym stwierdzono ubytek słuchu od 20 do 70 dB (w orzeczeniu dopuszcza się zamiennie słowne określenie stopnia niedosłuchu: „lekki” lub „umiarkowany”).

Dostosowanie 2b możliwe tylko wtedy, gdy wada słuchu znacznie utrudnia lub uniemożliwia absolwentowi wykonanie zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu; wówczas absolwent przystępuje do egzaminu maturalnego w oddzielnej sali.

3. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności surdopedagoga (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający niesłyszący ¹⁴
Tabela 3.3	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	E*-700
<p>Możliwe sposoby dostosowania i: Część <u>ustna (z wyjątkiem języków obcych nowożytnych)</u></p> <p>(dyrektor szkoły zaznacza w a sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pc ego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego) 5nolet</p>		
<p>1. Zdawanie egzaminu z języka polskiego w języku migowym.</p>		
<p>2. Przygotowanie odpowiedzi na piśmie. <i>Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy zdający nie zna języka migowego.</i></p>		
<p>3. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).</p>		
<p>4. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności surdopedagoga lub tłumacza języka migowego, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. Specjalista ten nie może być członkiem zespołu przedmiotowego.</p>		
<p>5. Zastosowanie przekazanych przez OKE zasad oceniania odpowiedzi uwzględniających dysfunkcję.</p>		
<p>Możliwe sposoby dostosowania i: Część <u>pisemna</u></p> <p>(dyrektor szkoły zaznacza w a sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pc ego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego) 5nolet</p>		
<p>1. Arkusz egzaminacyjny dostosowany do dysfunkcji. <i>Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) - por. Tabela 4. W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego egzamin odbywa się w oddzielnej sali.</i></p>		
<p>2. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności surdopedagoga lub tłumacza języka migowego (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.</p>		

¹⁴ Osoby mające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w którym stwierdzono ubytek słuchu powyżej 70 dB (w orzeczeniu dopuszcza się zamiennie słowne określenie stopnia niedosłuchu: „znaczny” lub „głęboki”).

 Tabela 3.4	Uprawnieni do dostosowania	Zdający słabowidzący
	Podstawa uprawnienia	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	Oznaczenie arkusza	E*-400

Możliwe sposoby dostosowania: **Część ustna**

(dyrektor szkoły zaznacza w **O SIOEO** sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Dostosowane zadania egzaminacyjne z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego i zestawy zadań z języka obcego nowożytnego - czcionka Arial 16 pkt, powiększone ilustracje.
- Odczytanie poleceń i tekstów przez członka zespołu przedmiotowego z języka obcego nowożytnego oraz z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego.
W przypadku języka polskiego dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy zdający korzysta z wydruku papierowego.
- Zestawy egzaminacyjne z języka obcego nowożytnego nagrane na płycie CD w formacie plików .pdf.
Dostosowanie możliwe tylko w przypadku, gdy zdający korzysta z komputera.
- A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego - nie więcej niż o 15 minut.
- Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności tyflop pedagoga, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. Specjalista ten nie może być członkiem zespołu przedmiotowego.

Możliwe sposoby dostosowania: **Część pisemna**

(dyrektor szkoły zaznacza w **gj SIOEO** sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Dostosowane arkusze egzaminacyjne - czcionka Arial 16 pkt.
Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) - por. Tabela 4.
W przypadku arkuszy z matematyki na poziomie podstawowym i rozszerzonym oraz języków obcych nowożytnych na wszystkich poziomach zdający zaznacza odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych, bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi. Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
- Dostosowane arkusze egzaminacyjne nagrane na płycie CD (pliki zapisane w formacie MS Word lub .pdf).
Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy absolwent korzysta z komputera.
- Pisanie pracy na komputerze.
Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny odpowiedzi do zadań w arkuszu egzaminacyjnym.
- Korzystanie z przyborów optycznych, których absolwent używa na co dzień.

5. Oświetlenie stanowiska pracy dostosowane do dysfunkcji zdającego.
6. Pomoc nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów i/lub przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego.
Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy wada wzroku znacznie utrudnia lub uniemożliwia absolwentowi czytanie i pisanie.
7. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności tyflop pedagoga (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

Zdający niewidomi

I Podstawa

Arkusze w piśmie Braille'a: E*-600

Arkusze w czarnodruku: E*-660

Możliwe sposoby dostosowania: **Część ustna**

(dyrektor szkoły zaznacza w sposobie dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Odczytanie poleceń i tekstów przez członka zespołu przedmiotowego na egzaminie ustnym z języka obcego nowożytnego.
2. W przypadku egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego zadanie egzaminacyjne w wersji dostosowanej do dysfunkcji:
 - a) w piśmie Braille'a wraz z czarnodrukiem ALBO
 - b) w czarnodruku do odczytania przez członka zespołu przedmiotowego, ALBO
 - c) nagrane na płycie CD (plik zapisany w formacie MS Word lub .pdf), w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej do 10 lutego 2023 r.*
3. A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego - nie więcej niż o 15 minut.
4. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności tyflop pedagoga, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. Specjalista ten nie może być członkiem zespołu przedmiotowego.
5. Korzystanie z dostosowanego komputera.

Możliwe sposoby dostosowania: **Część pisemna**

(dyrektor szkoły zaznacza w sposobie dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Arkusze egzaminacyjne dostosowane do dysfunkcji:
 - a) w piśmie Braille'a wraz z czarnodrukiem ALBO
 - b) w czarnodruku.

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) - por. Tabela 4.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
2. Dostosowane arkusze egzaminacyjne w czarnodruku nagrane na płycie CD (pliki zapisane w formacie MS Word lub .pdf).
3. Korzystanie ze sprzętu i oprogramowania specjalistycznego, których zdający używał w procesie dydaktycznym.
4. Pomoc nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów i/lub przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego na kartkach dołączonych do czarnodruku.
5. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności tyflop pedagoga (może być

członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

* W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych uzgodnienie może nastąpić po 10 lutego 2023 r.

	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający z afazją
W Tabeli 3.6	<i>Podstawa uprawnień</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	E*-100
Możliwe sposoby dostosowania : Część <u>ustna</u> (dyrektor szkoły zaznacza w a sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Uzupelnienie wypowiedzi ustnej zapisem sporządzonym przez zdającego podczas egzaminu.		
2. Przygotowanie wypowiedzi z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego na piśmie, jeżeli zaburzenia uniemożliwiają komunikację. <i>Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy zdający nie jest w stanie sformułować wypowiedzi ustnej.</i>		
3. A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym). B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego - nie więcej niż o 15 minut.		
4. Zastosowanie przekazanych przez OKE zasad oceniania wypowiedzi uwzględniających dysfunkcję.		
5. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności specjalisty z zakresu niepełnosprawności, np. logopedy, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. Specjalista ten nie może być członkiem zespołu przedmiotowego.		
Możliwe sposoby dostosowania : Część <u>pisemna</u> (dyrektor szkoły zaznacza w a sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu w przypadku każdego arkusza egzaminacyjnego nie więcej niż o 30 minut.		
2. Pomoc nauczyciela wspomagającego w czytaniu i/lub pisaniu. W przypadku zdających z afazją nauczyciel wspomagający może udzielać dodatkowych wyjaśnień dotyczących poleceń do zadań oraz instrukcji dla zdającego (nie samych zadań, w tym tekstów). <i>W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie płyty CD z dostosowanym nagraniem wraz z przedłużeniem czasu trwania egzaminu (patrz pkt 4.).</i>		
3. Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, języków obcych nowożytnych, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz matematyki, uwzględniających specyficzne trudności w uczeniu się.		
4. Płyta CD z dostosowanym nagraniem do przeprowadzenia egzaminu z języka obcego nowożytnego, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.		

Przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie dostosowania określonego w

pkt 1. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu o 30 minut.

5. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności specjalisty z zakresu niepełnosprawności, np. logopedy (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

	Uprawnieni do dostosowania	Zdający z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym
	Podstawa uprawnienia	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
Tabela 3.7	Oznaczenie arkusza	E*-Q00

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w **E»MWM** sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego.
- Pomoc w obsłudze sprzętu i/lub środków dydaktycznych.
Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy absolwent korzysta z komputera.
- Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).
 - Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego - nie więcej niż o 15 minut.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w **©SIOEO** sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Arkusz dostosowany do dysfunkcji.
Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) - por. Tabela 4.
W przypadku arkuszy z matematyki na poziomie podstawowym i rozszerzonym oraz języków obcych nowożytnych na wszystkich poziomach zdający zaznacza odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych, bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi. Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
- Miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego.
- Pomoc nauczyciela wspomagającego w czytaniu i/lub pisaniu.
- Pisanie przez zdającego odpowiedzi do zadań na komputerze dostosowanym do dysfunkcji absolwenta.
- Arkusze egzaminacyjne nagrane na płycie CD (pliki zapisane w formacie MS Word lub .pdf).
Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy absolwent korzysta z komputera.

<p>1 Uprawnieni 1 do dostosowania</p>	<p>Zdający z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną innymi przyczynami niż mózgowo porażenie dziecięce</p> <p>Zdający z czasową niesprawnością rąk</p>
<p>■fl Podstawa uabel^i IM i M uprawnienia</p>	<p>Zdający z niepełnosprawnością ruchową: orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego</p> <p>Zdający z czasową niesprawnością rąk: zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza</p>
<p>1 Oznaczenie 1 arkusza</p>	<p>E*-100</p>

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w _____ sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego.
- Pomoc w obsłudze sprzętu i/lub środków dydaktycznych.
Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy absolwent korzysta z komputera.
- A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).
- B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego - nie więcej niż o 15 minut.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w _____ sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego.
- Zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych (w przypadku arkuszy z matematyki na poziomie podstawowym i rozszerzonym oraz języków obcych nowożytnych na wszystkich poziomach), bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi.
- Pomoc nauczyciela wspomagającego w czytaniu i/lub pisaniu.
W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie płyty CD z dostosowanym nagraniem wraz z przedłużeniem czasu trwania egzaminu (patrz punkt 6.).
- Pisanie przez zdającego odpowiedzi do zadań na komputerze dostosowanym do dysfunkcji absolwenta.
- Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu w przypadku każdego arkusza egzaminacyjnego nie więcej niż o 30 minut; dodatkowy czas może być przeznaczony na wykonanie zadań lub przerwy, w zależności od potrzeb.
- Płyta CD z dostosowanym nagraniem do przeprowadzenia egzaminu z języka obcego nowożytnego, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
Przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie dostosowania określonego w pkt 5. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu o 30 minut.
- Arkusze egzaminacyjne nagrane na płycie CD (pliki zapisane w formacie MS Word lub .pdf).

Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy absolwent korzysta z komputera.

	Uprawnieni do dostosowania	Zdający, o których mowa w art. 165 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. <i>Prawo oświatowe (cudzoziemcy)</i> , którym ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu
Tabela 3.9	Podstawa uprawnienia	Pozytywna opinia rady pedagogicznej
	Oznaczenie arkusza	E*-100

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w [O SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).
2. Zastosowanie przekazanych przez OKE szczegółowych zasad oceniania wypowiedzi z języka polskiego, jeżeli zachodzi taka potrzeba, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w [C SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut w przypadku arkusza egzaminacyjnego ze wszystkich przedmiotów z wyjątkiem arkuszy z języków obcych nowożytnych, języków mniejszości narodowych, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego.
2. Możliwość przystąpienia do egzaminu w oddzielnej sali.
3. Możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego w wersji papierowej lub elektronicznej (język polski - język rodzimy zdającego i język rodzimy zdającego - język polski, z zastrzeżeniem że w przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego **nie może** być to słownik języka, z którego maturzysta zdaje egzamin). Słownik zapewnia szkoła lub zdający.
4. Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, jak dla zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, jeżeli zachodzi taka uzasadniona potrzeba, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.

 Tabela 3.10	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający z niepełnosprawnościami sprzężonymi
	<i>Podstawa / uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	Właściwe dla danych niepełnosprawności sprzężonych

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(sposób zamawiania arkuszy dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi jest opisany w pkt 24 Komunikatu)

- Skorzystanie z dostosowań przewidzianych dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności. Dostosowanie takie wymaga pisemnego porozumienia dyrektora szkoły z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej do 10 lutego 2023 r.*

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(sposób zamawiania arkuszy dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi jest opisany w pkt 24 Komunikatu)

- Arkusze dostosowane do dysfunkcji, zamówiony w porozumieniu (w formie pisemnej) z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej do 10 lutego 2023 r.*
- Skorzystanie z dostosowań przewidzianych dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności. Dostosowanie takie wymaga pisemnego porozumienia dyrektora szkoły z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej do 10 lutego 2023 r.*

* W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych uzgodnienie może nastąpić po 10 lutego 2023 r.

1 Tabela 3.11	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się , w tym: z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	E*-100

Możliwe sposoby dostosowania i: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w [ŁJŁUSiaj 1](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Pisanie pracy na komputerze.

Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny odpowiedzi do zadań w arkuszu egzaminacyjnym.

2. Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, języków obcych nowożytnych, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz matematyki, uwzględniających specyficzne trudności w uczeniu się.

 Tabela 3.12	Uprawnieni 1 do dostosowania	Zdający z chorobami przewlekłymi
	Podstawa uprawnień	Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza
	Oznaczenie arkusza	E*-100
Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>ustna</u> (dyrektor szkoły zaznacza w DEIWMMI sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletni ego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Dostosowanie warunków zdawania egzaminu do specyfiki choroby.		
2. Korzystanie z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.		

3. A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego - nie więcej niż o 15 minut.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w [O SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Dostosowanie warunków zdawania egzaminu do specyfiki choroby.
2. Korzystanie z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.
3. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu w przypadku każdego arkusza egzaminacyjnego nie więcej niż o 30 minut; dodatkowy czas może być przeznaczony na wykonanie zadań lub przerwy, w zależności od potrzeb.
4. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego w pisaniu i/lub czytaniu, jeżeli choroba uniemożliwia pisanie i/lub czytanie.

W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie płyty CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie. Korzystanie z

płyty z dostosowanym nagraniem wymaga przyznania dostosowania określonego w pkt 3. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenia czasu trwania egzaminu o 30 minut.

 Tabela 3.13	Uprawnieni 1 do dostosowania	Zdający chorzy lub niesprawni czasowo
	Podstawa uprawnienia	Zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza
	Oznaczenie arkusza	E*-100

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w **OSIOEO** sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Korzystanie z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.
2. Miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w **OSIOEO** sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Korzystanie z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.
2. Miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego.

 Tabela 3.14	Uprawnieni 1 do dostosowania	Zdający z niedostosowaniem społecznym lub zagrożeni niedostosowaniem społecznym
	Podstawa uprawnienia	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	Oznaczenie arkusza	E*-100

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w [O SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Zapewnienie obecności specjalisty, odpowiednio pedagoga resocjalizacji lub socjoterapeuty, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym. Specjalista ten nie może być członkiem zespołu przedmiotowego.
2. A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego - nie więcej niż o 15 minut.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w [O SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Zapewnienie obecności specjalisty, odpowiednio pedagoga resocjalizacji lub socjoterapeuty (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym.
2. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu w przypadku każdego arkusza egzaminacyjnego nie więcej niż o 30 minut; dodatkowy czas może być przeznaczony na wykonanie zadań lub przerwy, w zależności od potrzeb.
3. Możliwość przystąpienia do egzaminu w oddzielnej sali.

 Tabela 3.15	Uprawnieni 1 do dostosowania	Zdający, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej
	Podstawa i uprawnienia	Pozytywna opinia rady pedagogicznej
	Oznaczenie arkusza	E*-100

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w OSIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Zapewnienie obecności specjalisty, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym. Specjalista ten nie może być członkiem zespołu przedmiotowego.
2. A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego - nie więcej niż o 15 minut.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w OSIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Zapewnienie obecności specjalisty (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym, w porozumieniu z dyrektorem okręgowej komisji egzaminacyjnej.
2. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu w przypadku każdego arkusza egzaminacyjnego nie więcej niż o 30 minut; dodatkowy czas może być przeznaczony na wykonanie zadań lub przerwy, w zależności od potrzeb.
3. Możliwość przystąpienia do egzaminu w oddzielnej sali.

 Tabela 3.16	Uprawnieni 1 do dostosowania	Zdający, którzy mają trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą
	Podstawa uprawnień	Pozytywna opinia rady pedagogicznej
	Oznaczenie arkusza	E*-100

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego - nie więcej niż o 15 minut.
2. Zastosowanie przekazanych przez OKE szczegółowych zasad oceniania wypowiedzi z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, jeżeli zachodzi taka uzasadniona potrzeba, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu w przypadku każdego arkusza egzaminacyjnego nie więcej niż o 30 minut; dodatkowy czas może być przeznaczony na wykonanie zadań lub przerwy, w zależności od potrzeb.
2. Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, jak dla zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, jeżeli zachodzi taka uzasadniona potrzeba, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.
3. Możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego w wersji papierowej lub elektronicznej (język polski - język rodzimy zdającego i język rodzimy zdającego - język polski, z zastrzeżeniem że w przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego **nie może** być to słownik języka, z którego maturzysta zdaje egzamin). Słownik zapewnia szkoła lub zdający.

 Tabela 3.17	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający z zaburzeniami komunikacji językowej
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza lub pozytywna opinia rady pedagogicznej, lub opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	E*-100

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną

1. Uzupełnienie wypowiedzi ustnej zapisem sporządzonym przez zdającego podczas egzaminu.
2. Przygotowanie wypowiedzi z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego na piśmie, jeżeli zaburzenia uniemożliwiają komunikację.
Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy zdający nie jest w stanie sformułować wypowiedzi ustnej.
3. A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego - nie więcej niż o 15 minut.
4. Zastosowanie przekazanych przez OKE zasad oceniania wypowiedzi uwzględniających dysfunkcję.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w **O SIOEO** oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną

1. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu w przypadku każdego arkusza egzaminacyjnego nie więcej niż o 30 minut.
2. Pomoc nauczyciela wspomagającego w czytaniu i/lub pisaniu.
W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie płyty CD z dostosowanym nagraniem wraz z przedłużeniem czasu trwania egzaminu (patrz pkt 4.).
3. Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, języków obcych nowożytnych, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego, jak dla zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, jeżeli zachodzi taka uzasadniona potrzeba, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.
4. Płyta CD z dostosowanym nagraniem do przeprowadzenia egzaminu z języka obcego nowożytnego, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
Przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie dostosowania określonego w pkt 1. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu o 30 minut.

 Tabela 3.18	Uprawnienia do dostosowania	Zdający z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim
	Podstawa uprawnień	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	Oznaczenie arkusza	E*-100
Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>ustna</u> (dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym). B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego - nie więcej niż o 15 minut.		
2. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności oligofrenopedagoga, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. Specjalista ten nie może być członkiem zespołu przedmiotowego.		
Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>pisemna</u> (dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu w przypadku każdego arkusza egzaminacyjnego nie więcej niż o 30 minut.		
2. Płyta CD z dostosowanym nagraniem do przeprowadzenia egzaminu z języka obcego nowożytnego, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie. <i>Przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie dostosowania określonego w pkt 1. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu o 30 minut.</i>		
3. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności oligofrenopedagoga (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.		

 Tabela 3.19	Uprawnieni do dostosowania	Zdający będący obywatelami Ukrainy , których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
	Podstawa / uprawnienia	Pozytywna opinia rady pedagogicznej
	Oznaczenie arkusza	E*U-100

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w [O SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego - obywatela Ukrainy ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego - obywatela Ukrainy)

1. Zadania egzaminacyjne dostosowane do potrzeb zdającego.
2. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).
3. Zastosowanie przekazanych przez OKE szczegółowych zasad oceniania wypowiedzi z języka polskiego, jeżeli zachodzi taka potrzeba, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w [O SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego - obywatela Ukrainy ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego - obywatela Ukrainy)

1. Arkusze dostosowane do potrzeb zdających:
 - 1) arkusz z języka polskiego na poziomie podstawowym - arkusz treściowo tożsamy z arkuszem w formie standardowej („100”), z dostosowaniami, tj. instrukcje oraz polecenia tłumaczone na język ukraiński, ale: teksty i zadania w języku polskim, zapisywanie rozwiązań zadań - w języku polskim
 - 2) arkusz z matematyki na poziomie podstawowym - arkusz treściowo tożsamy z arkuszem w formie standardowej („100”), ale pełna treść arkusza, tj. instrukcje, polecenia do zadań, treść zadań - tłumaczone na język ukraiński; zapisywanie rozwiązań zadań możliwe w języku ukraińskim
 - 3) arkusz z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym - arkusz treściowo tożsamy z arkuszem w formie standardowej („100”), z dostosowaniami, tj. instrukcje oraz polecenia tłumaczone na język ukraiński, zadania w języku obcym, zapisywanie rozwiązań zadań w języku obcym
 - 4) arkusze z wszystkich przedmiotów na poziomie rozszerzonym oraz arkusze z języków obcych nowożytnych na poziomie dwujęzycznym - arkusze treściowo tożsame z arkuszami w formie standardowej („100”); zapisywanie rozwiązań zadań:
 - a) w arkuszach z języków obcych nowożytnych - w danym języku obcym nowożytnym
 - b) w arkuszu z języków mniejszości narodowych, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego na poziomie rozszerzonym - w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym
 - c) w arkuszach z pozostałych przedmiotów - w języku polskim.

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) - por. Tabela 4.

2. Możliwość przystąpienia do egzaminu w oddzielnej sali, w szczególności jeżeli - ze względu na dłuższy czas przeprowadzania egzaminu - jest to konieczne do przeprowadzenia egzaminu dla wszystkich zdających w niezakłócony sposób.
3. Możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego w wersji papierowej lub elektronicznej (język polski - język ukraiński i język ukraiński - język polski) na egzaminie

z wszystkich przedmiotów z wyjątkiem egzaminów z: matematyki na poziomie podstawowym, języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym oraz języka ukraińskiego na poziomie rozszerzonym. Słownik zapewnia szkoła lub uczeń.

4. Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, jak dla zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, jeżeli zachodzi taka uzasadniona potrzeba, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.
5. Zapewnienie obecności specjalisty, np. psychologa, pedagoga (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym lub zapewnienia wsparcia psychologicznego.
6. Zapewnienie obecności tłumacza (język polski - język ukraiński), który przekáže zdającym informacje dotyczące zasad przeprowadzania egzaminu przekazywanych przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym.
7. Skorzystanie z dostosowań przewidzianych w *Komunikacie* dla poszczególnych grup zdających. Dostosowanie takie wymaga pisemnego porozumienia dyrektora szkoły z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej nie później niż do 22 marca 2023 r.

 Tabela 3.20	Uprawnieni 1 do dostosowania	Zdający z zaburzeniem widzenia barw
	Podstawa uprawnienia	Zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza
	Oznaczenie arkusza	E####-Z**

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(sposób zamawiania zestawów zadań egzaminacyjnych dla zdających z zaburzeniem widzenia barw jest opisany w pkt 24 *Komunikatu*)

1. Zestawy zadań egzaminacyjnych dostosowane do dysfunkcji. Dostosowanie takie wymaga pisemnego porozumienia dyrektora szkoły z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej do 10 lutego 2023 r.*

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(sposób zamawiania arkuszy dla zdających z zaburzeniem widzenia barw jest opisany w pkt 24 *Komunikatu*)

1. Arkusz dostosowany do dysfunkcji, zamówiony w porozumieniu (w formie pisemnej) z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej do 10 lutego 2023 r.*

Tabela 4. Czas trwania egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów

Przedmiot	Arkusz	Czas trwania (w minutach)							
		arkusz standardowy	arkusz dla osób z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	arkusz dla osób słabosłyszących	arkusz dla osób niesłyszących	arkusz dla osób słabowidzących albo niewidomych	arkusz dla osób z niepełną sprawnością ruchową spowodowaną porażeniem mózgowym dziecięcym	arkusz dla zdających, o których mowa w Tabeli 3.19	
		E*-100 lub E*-Z**	E*-200 ¹⁾	E*-300 lub E*-100 ¹⁾	E*-700	E*-400 ¹⁾ i E*-600/660 ¹⁾	E*-Q00 ¹⁾	E*U-100	
język polski	poziom podstawowy	170	do 200	do 200	do 200	do 255	do 200	do 255	
	poziom rozszerzony	180	do 210	do 210	do 210	do 270	do 210	do 270	
matematyka	poziom podstawowy	170	do 200	do 200	do 200	do 255	do 200	170	
	poziom rozszerzony	180	do 210	do 210	do 210	do 270	do 210	do 210	
języki obce nowożytnie	poziom podstawowy	120	do 150	2a ²⁾ : do 150 2b ²⁾ : do 130	120	do 180	do 150	120	
	poziom rozszerzony	150	do 180	2a ²⁾ : do 180 2b ²⁾ : do 155	do 155	do 225	do 180	150	
	poziom dwujęzyczny	180	do 210	2a ²⁾ : do 210 2b ²⁾ : do 180	do 180	do 270	do 210	180	
języki mniejszości narodowych	poziom podstawowy	170	do 200	do 200	do 200	do 255	do 200	—	
	poziom rozszerzony	180	do 210	do 210	do 210	do 270	do 210	180	
biologia chemia filozofia fizyka geografia historia historia muzyki historia sztuki język kaszubski język łaciński i kultura antyczna język łemkowski wiedza o społeczeństwie	poziom rozszerzony	180	do 210	do 210	do 210	do 270	do 210	do 270	
informatyka	poziom rozszerzony	Cz. I	60	do 90	do 90	do 90	do 90	do 90	do 90
		Cz. II	150	do 180	do 180	do 180	do 180	do 180	do 225
dodatkowe zadania egzaminacyjne zdawane w języku obcym - biologia (pr), chemia (pr), fizyka (pr), geografia (pr), historia (pr), matematyka (pp) ³⁾		80	do 110	do 110	do 110	do 120	do 110	—	

¹⁾ W przypadku egzaminów z języków obcych nowożytnych dla tych osób do arkuszy dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.

²⁾ Oznaczenie dostosowania w Tabeli 3.2.

³⁾ Dodatkowe zadania egzaminacyjne w języku obcym mogą rozwiązywać absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych, w których przedmioty te były nauczane w języku obcym nowożytnym.

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA
DYREKTOR

3) Dodatkowe zadania egzaminacyjne w języku obcym mogą rozwiązywać absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych, w których przedmioty te były nauczane w języku obcym nowożytnym.